

Naturskyddsföreningen
Västerås

Västerås 2025-10-17

Västerås stad
Byggnadsnämnden
721 87 Västerås
byggnadsnamnd@vasteras.se

Detaljplan för del av Hedensberg 7:8 m.fl., Tillberga, Västerås Dp 1872
Stadsbyggnadsförvaltningen, Västerås stad
Samrådstid: 22 september – 17 oktober 2025

Diarienummer 2024/00073

Naturskyddsföreningen i Västerås har tagit del av samrådshandlingarna för detaljplan 1872 och lämnar nedanstående synpunkter. Fortsättningsvis förkortas Naturskyddsföreningen i Västerås enbart som Naturskyddsföreningen.

MARK, GRÖNSKA OCH VATTEN

Naturmiljön i planområdet presenteras med positiva ord, exempelvis "Befintlig poppelplantering skapar grönska och artikulerade landskapsrum. Det befintliga poppelbeståndet tas tillvara där det är möjligt, förädlas och utvecklas" (s. 15).

Men detta poppelbestånd döljer stora risker. Det är inte av en slump som området har en stor mängd japansk poppel (*Populus maximowiczii*). Den japanska poppeln växer naturligt i ryska Fjärran Östern, Kina, på koreanska halvön och de japanska öarna. Denna introducerade art trivs inte i torra marker och just därför fick det tillstånd att planteras i detta område. En vuxen poppel suger upp mellan 500 och 1500 liter per dag.

Området verkar vara känsligt för att bli av med vatten, vare sig det handlar om grundvattnets trycknivå (s. 33) eller skyfallsfrågan, vilken kommer att behöva ses över med kompletterande modellering. "I vidare arbete med detaljplanen och vid val av systemlösning, kommer frågor kring skyfall och översvämningsrisker att behöva utredas vidare" (s. 16).

Det som står beskrivet på "Platsen-landskapet-popplarna" är ju lite alarmerande: "Det planerade bebyggelseområdet utgörs av mark som tidigare odlades. Marken var olämplig för odling därför att den var sank vid höga regnflöden, är flack med dålig avrinning och underlagrad med glaciallera med dålig permeabilitet [sic!]. Omkring 2010 planterades marken med poppel och hybridasp med medgivande från Länsstyrelsen" (s. 33).

”Hela området är gammal åkermark, numera sedan minst 10 år planterade med täta poppelbestånd” (s. 33). Man måste därför beakta att när man avverkar det mesta av popplarna då försvinner mycket av den uppsugningsförmåga som träden har idag.

”Trots att planområdet har flera komplexa förutsättningar främst kopplat till flack mark och begränsningar i flöden mot markavvattningsföretag bedöms det finnas förutsättningar för exploatering” (s. 16). Naturskyddsföreningen undrar om den systemlösningen som rekommenderas är tillräcklig: en våt dagvattendamm (s. 16).

GÅNG- OCH CYKELVÄGARNA

Under rubriken Trafik och mobilitet står det att ”För att binda samman det nya bostadsområdet med befintliga Tillberga är det av stor vikt att de två gång- och cykelvägarna i södra delen av detaljplanen byggs. I detaljplanen sparas även mark för att i framtiden kunna förlänga dessa kopplingar även norr om denna detaljplan” (s. 31). Här vill Naturskyddsföreningen poängtera att det är av vikt att de två gång- och cykelvägarna i södra delen av detaljplanen byggs, för att koppla ihop planområdet med befintliga Tillberga. Gång- och cykelvägarna behöver även byggas fram till den bro över järnvägen som nämns under Infrastruktur (på sida 19).

Det är också viktigt att separera gång- och cykelvägar från bilväg på Sittvagnsgatan då den är en trång sektor in och ut till detaljplanområdet och där mycket biltrafik kommer att ansamlas.

EKONOMISKA FRÅGOR

Under ”Planekonomisk bedömning” läser man: ”Med undantag från ett smärre nu genomfört småhusprojekt på kommunal mark för styckebyggande strax söder om tätorten har utbyggnaden av samhället stått stilla sedan tidigt 1990-tal. Nu sker en tillväxt och utveckling av high-tech industrier norr om E18 med stor pågående och planerad tillkomst av ny sysselsättning varvid även efterfrågan på bostäder ökar” (s. 29).

Här syftar man troligen mest på Finnslätten, där de nya jobben kommer att hamna, något som instämmer med visionerna i ”Västerås Översiktsplan utblick 2070”. Visserligen ingår det inte i Dp 1872 men Naturskyddsföreningen vill framföra att en gång/cykelväg utmed Tillbergaleden bör byggas för att främja de som cyklar till Finnslätten och vidare in mot centrum.

Trots allt ser Naturskyddsföreningen positivt på att Tillberga utökas med fler bostäder som kanske på sikt ger ett bättre underlag för en affär på orten. Det skulle förmodligen bidra till att minska resor (troligtvis med bil) för att handla mat.

SPRÅK

Naturskyddsföreningen anser att lokala detaljplanen bör använda samma språk som övriga dokument från kommunen. Vår synpunkt i det här fallet handlar om begreppet "serviceort". Ett exempel från den aktuella planen: "att utveckla Tillberga som serviceort med fler bostäder. Planläggningen bidrar till att tillgodose kommunens behov av tätortsutveckling och specifikt utveckling av serviceorten Tillberga" (s. 19).

I "Västerås Översiktsplan utblick 2070" benämns Tillberga som en "landsbygds kärna" och inte som en "serviceort". De så kallade serviceorterna bör benämnas med samma ord som i Översiktsplanen: "landsbygds kärnorna".

o o o o o o o o o o

Yttrandet har sammanställts av arbetsgruppen Stadsplanering
Naturskyddsföreningen i Västerås

Med vänlig hälsning
Moa Olivensjö,
ordförande för Naturskyddsföreningen i Västerås
vasteras@naturskyddsforeningen.se
073-808 44 32